

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Godegård skola

Läsåret: 2025/2026

Syfte

Skolan tar avstånd från alla former av diskriminering och kränkande behandling. Syftet med skolans arbete är att målinriktat motverka, förebygga och förhindra att kränkande handlingar, diskriminering och trakasserier förekommer i skolan. Alla på skolan har rätt att bli behandlade som individer utifrån sina egna förutsättningar och på lika villkor. Alla delar i skolans verksamhet omfattas av planen. Planen är ett arbetsredskap för all personal på skolan både pedagogisk och annan personal. Skolpersonal ska presentera och arbeta med planen tillsammans med elever. Uppstår situationer av diskriminering eller kränkande behandling ska vi alltid agera. Skolan ska vara en trygg och säker plats där elever och personal trivs, utvecklas och känner trygghet.

Skolans namn Godegård skola	Planen gäller 2025-2026
Verksamhetsformer som omfattas av planen (årskurser, fritidshem m.m.) Fk- åk 6 samt fritidshemmet	
Ansvariga för planen Rektor Åsa Grundström	

Lagrum

Utgångspunkt för denna plan är dels 6 kap. skollagen (2010:800), dels diskrimineringslagen (2008:567) och därmed täcker denna plan kraven i skollagen och diskrimineringslagen.

Diskrimineringslagen

Enligt diskrimineringslagen ska skolan fortlöpande arbeta i fyra steg med att motverka diskriminering. Arbetet syftar till att främja elevers lika rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning.

Arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering har ett dokumentationskrav. Dokumentationskravet ersätter det tidigare kravet på att ha en likabehandlingsplan och ska göras löpande under året.

Diskrimineringslagen kräver att varje skola;

- Arbetar målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever.
- Ska göra allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder.

Diskrimineringslagen förbjuder sex former av diskriminering:

Direkt diskriminering - när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation.

Indirekt diskriminering - när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med visst kön, viss könsidentitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder.

Bristande tillgänglighet - när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Trakasserier - är förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar, med koppling till diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier -förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Instruktion att diskriminera - kan vara att enbart arbetssökande med svenska namn ska intervjuas, någon som är homosexuell inte ska få service, en person med en viss etnisk tillhörighet inte ska få komma in i affären eller restaurangen.

Skollagen

Enligt skollagen kapitel 6 är skolan skyldig att:

- Målmedvetet arbeta mot kränkande behandling av barn och elever.
- Göra allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.
- Varje år upprätta en plan mot kränkande behandling.
- Leva upp till den så kallade anmälningsskyldigheten. Om skolpersonalen får veta att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är de skyldiga att informera rektor
- Rektorn är i sin tur skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen, det vill säga den som driver skolan.

I skollagen kapitel 6 finns också ett förbud för vuxna i skolan att kränka ett barn eller en elev.

Definitioner av centrala begrepp

Diskriminering innebär att en elev missgynnas eller kränks av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen av elever och barn. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering av barn och elever. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker en elevs värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan till exempel uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiskt våld. Det är den utsatta elevens upplevelse som ska beaktas, om eleven känner sig kränkt eller diskriminerad.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Gemensamt för trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Delaktighet i utarbetandet av planen

Elevernas delaktighet i utarbetandet av planen

Eleverna är delaktiga i enkäter och diskussioner klassvis om skolgården och eventuella otrygga platser. Mentorer går igenom skolans förväntansdokument tillsammans med eleverna vid början av läsåret samt bearbetar skolans och klassens trivselsregler, detta följs upp på elevråd under hösten. Resultatet av dessa aktiviteter tas med i upprättande av planen. I klassen arbetar man fortlöpande med skolans värdegrund utifrån klassens behov. Läraren går igenom delar av planen utifrån uppdrag från elevrådet gällande språkbruk, resultat från trivselenkät samt värdegrundsarbete. De olika aktiviteterna planeras i in skolans årshjul.

Vårdnadshavarnas delaktighet i utarbetandet av planen

Vårdnadshavare tar del av planen genom skolans hemsida. Synpunkter från vårdnadshavare tas till vara från exempelvis utvecklingssamtal, föräldramöten och enkäter.

Personalens delaktighet i utarbetandet av planen

Planens mål och rutiner stäms av regelbundet på arbetslag och APT samt utvärderas i slutet på läsåret.

Kartläggning

Inför varje läsår görs en ny kartläggning av verksamheten för att planen ska anpassas efter det rådande läget. Eleverna är experter på hur situationen är och medverkar alltid i kartläggningen. Arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering utgår ifrån det som framkom av kartläggningen. Även situationer som uppstår utanför skolan räknas, om de har samband med verksamheten.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna beskriver på klassråden hur en kränkning känns och hur de vill ha upprättelse samt var det ofta sker kränkningar. Dessa platser markeras på en karta över skolan så att alla som arbetar där är medvetna om var platserna är.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen på skolan hör elevernas berättelser och tankar och förklarar vad en diskriminering och en kränkning är samt pratar i arbetslaget ihop sig om hur dessa ska motverkas. Ansvar för gällande vem som ska göra likabehandlingsutredningar är tydligt.

Hur kartläggningen har genomförts

- Elevenkäter genomförs i september och februari
- organiserade samtal med elever efter enkäterna
- trygghetsvandringar tillsammans med likabehandlingsteam efter enkäterna
- dokumentation från fall av kränkande behandling enligt kommunens rutiner

Resultat av kartläggning

Vad framkom? Vilka områden? Normer?

Efter senaste trygghetsundersökningen framkom att eleverna överlag trivs bra i sina klasser, och alla uppger att de har minst en kompis på skolans samt oftast någon att leka med på rasterna om de vill. Fotbollsplanen/multiarenan utpekades som den plats på skolan där det uppstår mest konflikter och flera elever vill vara med men törs inte alltid. Några elever uppger att de är rädd för någon elev på skolan.

Främja elevers lika rättigheter och motverka diskriminering

Utifrån kartläggningen kommer skolan att genomföra följande åtgärder

Arbetet handlar inte om att genomföra åtgärder mot problem som redan uppkommit i ett enskilt fall, utan om att förebygga att barn, elever eller studerande diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter till exempel i förskolan, skolan eller på fritidshemmet.

Diskrimineringsgrund	Vad ska göras?	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske?
Åtgärder ska vidtas för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter på en mer generell och strukturell nivå.	Arbetet kan omfatta kompetensutveckling för personalen för att öka medvetenheten och kunskapen om diskriminering.			Dokumentation sker löpande.
Kön	Oavsett kön ska alla ha lika stort inflytande och utrymme	Fortlöpande under läsåret 2025-2026	All personal	På arbetslagsträffar, månadsvis.
Könsöverskridande identitet eller uttryck	Vi ska möta alla med respekt och behandla alla lika utifrån den person hen är. Vi samtalar med elever om transfrågor och normer kring kön.	Fortlöpande under läsåret 2025-2026	All personal	På arbetslagsträffar, månadsvis.
Etnisk tillhörighet	Vi skapar förståelse för nationella minoriteter i undervisningen. Vi uppmärksammar och agerar om rasistiska uttryck förekommer.	Fortlöpande under läsåret 2025-2026	All personal	På arbetslagsträffar, månadsvis.
Religion eller annan trosuppfattning	Alla ska mötas med respekt oavsett religion, trosuppfattning eller livsåskådning.	Fortlöpande under läsåret 2025-2026	All personal	På arbetslagsträffar, månadsvis.
Funktionsnedsättning	Vi använder vid behov olika lärverktyg och anpassar den fysiska miljön i verksamheten. Vi vill få alla att förstå att en funktionsnedsättning är en del av en person, och inte personen.	Fortlöpande under läsåret 2025-2026	All personal	På arbetslagsträffar, månadsvis.
Sexuell läggning	Vi uppmärksammar Pride under höstterminen. Vi ska respektera varandra som vi är och inte lägga in några värderingar.	Fortlöpande under läsåret 2025-2026	All personal	På arbetslagsträffar, månadsvis.

Ålder	Alla i skolan ska mötas utifrån den ålder han/hon är och förväntas kunna klara moment, situationer, aktiviteter som är åldersadekvata utifrån förmåga och förutsättningar	Fortlöpande under läsåret 2025-2026	All personal	På arbetslagsträffar, månadsvis.
Ansvarig för den löpande dokumentationen:		All personal utvärderar efter hand och rektor samlar in informationen.		

Förebygga och förhindra kränkande behandling

Utifrån kartläggningen kommer skolan att genomföra följande åtgärder				
	Vad ska göras?	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske?
1. Språkbruk	Skolan arbetar tillsammans med olika uppdrag för att belysa betydelsen av ett gott språkbruk.	Läsåret 2025-2026	All personal	Fortlöpande
2. Multiarenan	Vi ser alltid till att ha rastvakter vid arenan. Vi upprättar regler för hur man betar sig på bollplanen på klassråd och elevråd.	Alla raster läsåret 2025/2026	Rastvärd/ Alla	Fortlöpande
3. Puls	Vi har Puls 2 gånger i veckan hela skolan tillsammans.	2 ggr/v	SISU-ansvarig och lärare i fritidshem	Fortlöpande
4. Enminutssamtal	Lärare har ett kort samtal med varje elev ca en gång / vecka i början av läsåret, sedan efter behov.	1 g/v	Mentorer	Fortlöpande

Främjande arbete för att förebygga förekomsten av kränkande behandling

Skolan har tydliga ordningsregler som ska följas av vuxna och elever på skolan. Elever och personal reviderar reglerna varje läsår och går igenom dem vid läsårsstart och vårterminens start. Dessa finns att läsa i häftet "Välkommen till Godegård Skola läsåret 2025–2026" som delges alla elever och föräldrar.

Elevrådet arbetar med frågor som rör kränkande- och likabehandling. Elevråd och klassråd har gemensamma punkter på dagordningen som berör begreppen ansvar, delaktighet, inflytande och studiero. Elevrådsrepresentanterna får med sig uppdrag att genomföra med sina klasskamrater som rör frågor kring kränkande- och likabehandling. Som stående punkt på klassrådet finns bl.a. stämningen i klassen. Rektor och representant från personalen ansvarar för elevrådet.

Verksamheten har gemensamma raster och där genomförs planerade rastaktiviteter. Varje rastvärd har ett område att ansvara för.

Alla årskurser har personal med sig i omklädningsrummen vid idrottslektionerna.

Alla vuxna ska vara observanta på elevernas språkbruk och reagera när ett oacceptabelt språk används. Främjande och förebyggande insatser görs, utifrån ett årshjul som planeras och genomförs av skolans elevhälsa tillsammans med skolans personal.

Rutiner för akuta situationer

Skolans utrednings- och åtgärdsskyldighet gäller för alla former av kränkningar och trakasserier som uppstår i samband med verksamheten oavsett om det utförs av elever eller personal. Det kan handla om sådant som händer på väg till eller på väg hem från skolan. Det kan även handla om något som händer på sociala medier. Även om händelsen är löst eller bagatellartad så ska en anmälan göras till rektor och huvudmannen.

Rutiner för att tidigt upptäcka kränkande behandling

På vår skola ska all personal vara observant och uppmärksamma situationer där det finns misstanke om kränkande behandling eller trakasserier.

- Vuxna finns bland eleverna under hela skoldagen och vid behov utökar vi vuxentätheten.
- Skolan har kontinuerligt klassråd och elevråd.
- Personalen på skolan samtalar fortlöpande om förhållningssätt, värderingar, normer och relationer och att alla barn är allas ansvar.
- Skolan genomför en enkät om trygghet och trivsel varje termin samt gruppsamtal om eventuella otrygga platser på skolgården.

Rutiner för att anmäla misstanke om trakasserier och kränkande behandling

Det är den utsatta elevens upplevelse som ska beaktas, om eleven känner sig kränkt eller diskriminerad ska detta anmälas till rektor. Anmälan till rektor ska göras skyndsamt, helst samma dag. Rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Anmälan görs även här skyndsamt och på särskild blankett.

Enligt förarbeten till skollagen gäller anmälningsskyldigheten även om elev som utsatts inte själv känner sig kränkt. Det kan uppstå situationer där barn och elever på grund av ålder eller funktionsnedsättning inte förstår att den blir utsatt för kränkande behandling. Finns det en misstanke om kränkande behandling ska en anmälan göras.

All personal arbetar med att bygga förtroendefulla relationer till eleverna och alla elever ska veta att de kan kontakta den de känner störst förtroende för.

Rutiner- att utreda och åtgärda när elev trakasserar eller kränks av andra elever

Då personal får kännedom om, eller misstänker, att en elev utsatts för diskriminering, trakasserier och/eller kränkande behandling ska utredning påbörjas skyndsamt. Utredningens omfattning måste avgöras från fall till fall. Rektor ansvarar för att utredning genomförs. Utredningen ska alltid genomföras av en opartisk person, som inte varit involverad i händelsen.

Utredningsgång:

1. Personal som får kännedom om, eller bevittnar händelsen försöker reda ut den akuta situationen och kontaktar samma dag berörda elevers mentorer. Samma personal anmäler enligt rutin händelsen i kommunens digitala elevsystem. Anmälan registreras hos huvudman samt rektor och likabehandlingsansvarig. Prorenata - Motala extranät
2. Samtal med den/de som är utsatt. Tillvägagångssätt nedan anpassas efter den aktuella situationen.
3. Samtal med den/de som utför kränkningarna. Ställ frågor för att kunna reda ut vad som hänt. Använd bara öppna frågor.
4. Samtal med kamrater eller andra som befunnit sig runt "situationen".
5. Mentor/klasslärare eller annan personal kontaktar elevernas vårdnadshavare och informerar om hur skolan arbetar i ärendet.
6. Individuell plan för åtgärder upprättas då ovanstående punkter inte ger önskad effekt. Tänkbara åtgärder är att:
 - Ha återkommande samtal med elever och eventuellt vårdnadshavare.
 - Ha ökad uppsikt, särskilt på platser och vid tidpunkter som har visat sig vara riskfyllda.
 - Göra insatser med hjälp av elevhälsa (ex. kurator, psykolog).
7. Efter 1-2 veckor hålls ett uppföljningsamtal med eleven och andra inblandade. Har kränkningarna upphört? Har inte kränkningarna upphört så måste andra eller mer intensiva åtgärder sättas in.

Rutiner- att utreda och åtgärda när elev trakasseras eller kränks av personal

Utredningsgång:

1. Utredningen kring eleven är samma som punkt 1-7 ovan. Rektor ansvarar för denna del i utredningen. Utöver anmälan till huvudman kontaktar rektor även verksamhetschefen.
2. Utredningen kring personalen hanteras av rektor. Rektor ska som regel ha ett samtal med den personal som utpekats ha kränkt en elev för att efterhöra personalens syn på vad som hänt.
3. Om utredningen visat att kränkande behandling, diskriminering och/eller trakasserier förekommit upprättas en individuell plan för åtgärder gällande personalen i varje enskilt fall.

Rutiner - uppföljning av åtgärder vid trakasserier och kränkande behandling

När en åtgärd sätts in måste skolan följa upp och utvärdera åtgärden. Har den avsedda effekten uppnåtts? Syftet med de åtgärder som genomförs på såväl kort som lång sikt är att trakasserier ska upphöra. För att säkerställa att trakasserier eller kränkande behandling inte upprepas finns rutiner för att följa upp och utvärdera åtgärderna.

- Första uppföljningen sker efter ett par dagar, senare sker kontinuerliga uppföljningar tills problemet är löst.
- Skulle problemet kvarstå får ytterligare åtgärder övervägas.

Rutiner för dokumentation av utredning, åtgärder och uppföljning

För att kunna följa upp effekterna av åtgärderna är det viktigt att dokumentation sker. Dokumentationen kan även hjälpa till att upptäcka om de inträffade kränkningarna eller trakasserier är del av ett större problem som kräver större insatser. Rektor ansvarar för att dokumentation förs om händelsen som föranlett anmälan om trakasserier eller kränkande behandling.

Dokumentation av likabehandlingsutredning, samt uppföljande samtal sker i Prorenata av likabehandlingsansvarig.

Förankring av planen

Det är viktigt att planen är känd hos all personal i verksamheten och hos barn, elever och vårdnadshavare.

Förankring hos elever

Via klassråd, elevråd och vid andra tillfällen i det dagliga och vid behov.

Förankring hos vårdnadshavare

Via föräldramöten och i information i samband med terminsstart och på hemsidan.

Förankring hos skolans personal

Godegårds skolas likabehandlingsplan är skriven utifrån *Skolverkets allmänna råd; Arbeta mot diskriminering och kränkande behandling*.

All personal, oavsett befattning tar ansvar för alla barn inom verksamheten. Alla som vistas på enheten är ansvariga för att värdegrund, ordningsregler och att likabehandlingsplan åtföljs. Skolans arbetslag arbetar med planen och dess innehåll samt genomför aktiviteter för att förebygga kränkningar.

Nyanställd personal får kännedom om planen i samband med introduktionen. Rektor ansvarar för att planen finns tillgänglig på Teams och hemsidan.

Utvärdering

Vid periodens slut ska planen utvärderas. Utvärderingen ska tillsammans med kartläggningen ligga till grund för utarbetandet av nya mål, åtgärder och rutiner. Utvärderingen ska också dokumenteras i nästa års plan.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

På skolan har vi en utsedd ansvarig för likabehandlingsarbete.
Eleverna har svarat på trygghetsenkäter två gånger under läsåret. I resultatet ser vi att vi har trygga elever och utifrån resultatet har vi justerat exempelvis fler rastvärdar vid behov.
Under året har vi haft få kränkingsanmälningar.
Elever från åk 5-6 har genomgått utbildning för att kunna hålla i rastaktiviteter.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Rektor och samtliga personal på skolan.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor Åsa Grundström

Årets plan ska utvärderas senast
2026 08 30

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till:

Elever och vårdnadshavare kan alltid prata med alla medarbetare på skolan.

Kontaktuppgifter:

Rektor: Åsa Grundström

telnr. 0141-22 59 82

Skolsköterska: Josefine Pihlajamaa

telnr. 0141-22 56 45

Kurator: Atilio Kodja

telnr. 0141-22 58 55